

de Vasile Herman, Mihai Moldovan, Cornel Țăranu și Adrian Rațiu, fiecare făcînd să apară felurite modalități inovatoare în toate sectoarele scrisului, solicitînd de la executanți o adaptare, aș spune, de neospecializare tehnico-expresivă. Dirijor și instrumentiști au putut demonstra certa posesie a acestor resurse cerute de lucrările prezentate. *Impresiile* lui Adrian Rațiu au ilustrat cu precădere o imaginație ce nu-și repetă efectele, dă ideilor o succesiune alertă și de foarte variată fizionomie.

Basul Ionel Pantea

Corul „Madrigal” a adus încheierii festivalului nu numai fastul rupt parcă din povești al apariției miraculoșilor ei cîntăreți, dar și darurile unor incredibile simfonizări a glasurilor, metamorfozînd irizări timbrale, murmure, șoapte, strigăte, imponderabile subnuanțe și subaccente, în pură muzică. Dedicat „Madrigalului” și inspiratului vraci care i-a izvodit această artă fără pereche, Marin Constantin, au fost ascultate cu uimită admirație trei compoziții în care numai „Madrigalul” putea împlini visul urmărit de autori: *Oglindire* de Irina Odăgescu, pe versuri de Mariana Dumitrescu, gîdită în prelung desfășurate curbe sonore, de la sfioasa ivire pînă la gravă amplitudine, fără a părăsi unitatea de atmosferă poetică creată, *Timpul cerbilor* de Tiberiu Olah, simfonie corală peremptoriu măiestrită în dinamica opozițiilor ei viu izbucnite și în pitorescul ei propriu și *Ofrandă copiilor lumii* de Sabin Pautza, veritabil mare capriciu caleidoscopic, revelînd temeritate, vioieșie și multiple ingeniozități.

În concluzie se poate subscrie la un adevăr devenit o foarte frumoasă evidență: cu noua lui ediție, festivalul de muzică de cameră din Brașov și-a lărgit contribuția la confirmările unei înalte culturi muzicale românești și perspectivele unui viitor de tot mai strălucite realizări.

Poate că în edițiile următoare s-ar cuveni să ascultăm și cîte un trio de coarde sau cu pian, pentru care există atît de multă muzică, îmbinare instrumentală absentă din programe în două ediții succesive ale festivalului, cît și compoziții în care oboiul, harpa, violoncelul în sonate cu pian, să-și poată găsi cuvîntul care oricînd ar fi binevenit. Mai mult lied este de asemenea de așteptat!

Concursul de cvartete studențești ținut în acest an în două etape a dat serioase rezultate urmărite de această excelentă inițiativă.

Primul succes a fost intrarea în etapa II a nu mai puțin de 10 din totalul de 12 formații prezentate în concurs. Confruntările ultime au dat meritat cîștig de cauză cvartetului Iuliu Bertok (Cluj) stil și calitate tehnică exemplare, premiul I. Premiul pentru cea mai bună interpretare a unei lucrări românești a fost dat cvartetului Gheorghe Ilie (Cluj), premiul II cvartetului Gh. Petrescu (Iași) iar premiul III cvartetului Ildiko Line (Cluj).

Romeo ALEXANDRESCU

Vacanțele muzicale la Piatra Neamț

Intr-o duminică de sfîrșit de iunie, rapidul de dimineață ne-a adus — pe Viorel Cosma, Adrian Rațiu și pe cel ce semnează rîndurile de față — tocmai la timp la Piatra Neamț pentru ca să putem lua parte la concertul inaugural al *Vacanțelor Muzicale*. Sala Teatrului Tineretului era arhiplină, de un public ce sorbea cu nesaț splendorile beethoveniene — căci era vorba de un program Beethoven, susținut de Orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „Moldova”, sub conducerea lui Ion Baciu. Lucrurile începeau bine, poate în afară doar de cea de a doua contribuție solistică (— prima era a lui Daniel Podlovschi —), susținută de o studentă care nu era în măsură să facă față dificultăților de temut ale *Concertului nr. 5*. În seara aceleiași duminici, am asistat la un spectacol de muzică și poezie dat la Cetatea Neamțului; decorul era de basm, grandios, vibrînd de istorie și cu farmecul nopții înstelate participînd, plin de simpatie, la strădania artiștilor. În asemenea cadru, conținutul patriotic al programului și-a potențat infinit înțelesurile și poate niciodată n-am ascultat mai cu plăcere minunatele cîntece corale ale celor mai de seamă *inaintași* — excelent cîntate de Corul „Gavriil Musicescu” dirijat de Ion Pavalache — ca și noile lucrări închinatote slăvirii patriei (am recunoscut fragmente din cantata lui Vasile Spătărelu, ascultată prima oară cu cîțva timp înainte, la Săptămîna muzicii românești de la Iași). Orchestra dirijată de Ion Baciu și pasiunea inteligentă ce vibra în vocile recitatorilor (Cornel Nicoară, Nina Zăinescu, Constantin Cojocar), mulțimea impresionantă a spectatorilor, veniți din tot ținutul, au transformat spectacolul într-un eveniment, imposibil de uitat. Acustica incintei Cetății Neamțului este excelentă și cred că n-ar fi fost nevoie de amplificare pentru vocile corului. Ce loc splendid pentru festivaluri! Numai idei și inițiative să avem, că locuri ideale pentru asemenea manifestări, ca la noi în țară, nu se prea găsesc, în asemenea bogăție, în alte părți!

În zilele ce au urmat, s-a cristalizat tot mai mult convingerea că originalul festival *Vacanțe Muzicale* la Piatra Neamț reprezintă o extrem de fericită îmbinare între entuziasmul și inventivitatea organizatorilor lui și necesitățile culturale locale. Pe de o parte, prin susținerea manifestărilor se realizează, în modul cel mai nobil și util, practica de vară a studenților Conservatorului „George Enescu” din Iași; pe de altă parte varietatea și — am spune — mobi-

litatea extremă a aducerii valorilor muzicale în cele mai diferite medii, cu utilizarea inteligentă a tuturor localurilor apte să adăpostească frumusețile artei sunetelor, contribuie ca orașul Piatra Neamț să se transforme, cu adevărat, pe durata *Vacanțelor* într-un centru muzical complex. Se cuvin aci subliniate în chip deosebit pasiunea și dragostea cu care tovarășii de la Comitetul județean Neamț de cultură și educație socialistă sprijină și participă la desfășurarea *Vacanțelor*, înțelegând cu adevărat în ce măsură aceste zile de vară pot spori prestigiul cultural al fermecătorului oraș moldovenesc; și n-am putea să nu amintim că i-am avut tot timpul alături pe tovarășii Marcel Dragotescu și Constantin Zaharia, gata oricând să ajute la rezolvarea problemelor dificile, viibrând de dorința ca fiecare concert să fie de calitate și să-și găsească ecoul dorit.

*Spectacol popular de muzică și poezie
la Cetatea Nemțului*

Sălile Bibliotecii Municipale din Piatra Neamț au găzduit manifestări pline de interes. Aci am ascultat, de pildă, un program susținut de cvartetul *Voces Contemporanae* (Bujor Prelipcean, Adriana Anania, Gheorghe Haag, Dan Prelipcean) care a evidențiat odată mai mult, alături de afirmarea formațiilor studențești la Festivalul de la Brașov — și anul trecut și anul acesta ieșeni au obținut premii — adevărul că muzica de cameră se află într-o perioadă de plină propășire la Iași. Am reținut îndeosebi lucrările compozitorilor ieșeni. *Cvartetul nr. 2 — Eveniment 30* de Vasile Spătăreanu transfigurează materialul melodic al cântecului revoluționar *Porniți înainte, tovarăși* cu

*Aspect de la simpozionul de muzicologie
desfășurat în sala Bibliotecii Municipale
din P. Neamț*

ingeniozitate și bun gust. Sabin Pautza dovedește, la rîndu-i prin cvartetul de coarde *Jocuri* că se situează în rîndul acelor compozitori care știu să angreneze nucleeele folclorice românești într-o țesătură de mare rafinament și care-și păstrează în același timp savoairea originală și *farmecul*. Coroborînd audierea *Jocurilor* cu aceea a *Ofrandei copiilor lumii*, ajungem la concluzia că Pautza are darul și inteligența de a nu disprețui factorul comunicării directe cu ascultătorul, fără a cădea nici o clipă în simplism sau facilitate. Este o calitate rară și pilduitoare. A ilustrat-o, de altfel, și pe tărîm interpretativ, printr-un concert, dirijat de el, al coralei *Animosi*, dat la sediul Filialei Neamț a Uniunii Ziariștilor. Programul, de o remarcabilă unitate stilistică, avea o puritate și o can-doare, de sorginte populară, cît se poate de cuceritoare.

Simpozionul „Muzica românească sub semnul aniversării a trei decenii de la eliberarea patriei“, urmărit cu deosebit interes de o asistență alcătuită cu precădere din tineri muzicieni, a fost concentrat și substanțial! Viorel Cosma și Adrian Rațiu, completîndu-se unul pe celălalt, au schițat amploarea și varietatea fenomenului componistic românesc contemporan, profesorul George Pascu a înfățișat aspectele contribuției muzicologiei, iar Alfred Hoffman s-a ocupat de problemele tinerelor generații de interpreți. Este de subliniat în chip deosebit că, aci ca și la „Săptămîna muzicii românești“ muzicienii ieșeni își dau seama de necesitatea fundamentării teoretice a acestor festivaluri și dau cuvîntului muzicologilor locul meritat.

Liceul „Calistrat Hogaș“, unde era cantonamentul studenților și profesorilor ieșeni, se dovedea o adevărată „uzină muzicală“, care lucrea la capacitatea maximă, sub oblăduirea aceluși muzician dăruit și plin de suflet care este Ion Băciu. Aici s-au ținut și cursurile de pian ale Sofiei Cosma, ca și cele de compoziție ale lui Ștefan Niulescu, la care n-am mai putut, din păcate, asista. În prospectul *Vacan-*

țelor figurau și numele Artei Florescu — pentru îndrumarea cîntăreților — precum și al lui George Hamza, pentru muzică de cameră. Tinerii dirijori urmau să se bucure de sfaturile lui Ion Baciuc. Ideea cursurilor de vară, extrem de importantă, mai cu seamă într-o țară cu asemenea bogăție de talente muzicale tinere ca a noastră, a rodit pentru prima oară la Piatra Neamț. Cît de mult am dori ca ea să prindă acolo tot mai mult teren și să ofere rezultate din ce în ce mai îmbucurătoare!

Intr-una din sălile cantonamentului, am asistat și la repetițiile migăloase ale grupului de muzică preclasică *Musica Serena*, îndrumat de Ioan Welt. Iată un alt animator artistic entuziast din corpul didactic al Conservatorului din Iași și nu ne îndoim că strădaniile sale vor avea ca rezultat progresele înregistrate și în acest domeniu specific al propăgării tezaurului marii muzici.

Poate că rîndurile de față vor părea cititorului exagerat de binevoitoare și entuziaste. În fapt, ele sînt cît se poate de sincere și obiective. Muzicienii ieșeni, gazdele lor din Piatra Neamț, organele culturale care îi sprijină, merită toată admirația noastră. Pentru că adesea talentul, cît de strălucit, poate eșua dacă nu este dublat de spirit de inițiativă și vitalitate organizatorică. Sînt tocmai calitățile pe care le-am găsit întrunite în desfășurarea *Vacanțelor Muzicale* de la Piatra Neamț, cărora le dorim — și le bănuim — un succes și un răsunset tot mai mare, de la an la an.

Alfred HOFFMAN

Concursul "Ciprian Porumbescu" de la Suceava

La sfîrșitul primei săptămîni a lunii iulie, în spațioasa sală a noii Case de cultură a avut loc festivitatea de decernare a premiilor, pentru cel de al III-lea concurs național de interpretare instrumentală „Ciprian Porumbescu”, și concertul laureaților.

Festivitatea a fost deschisă de tovarășul Alexandru Toma, președinte al Comitetului județean de cultură și educație socialistă, mulțumind în numele organizatorilor și concurenților, juriului alcătuit din: Ion Dumitrescu, președintele Uniunii Compozitorilor din R. S. România, președinte de onoare, Dumitru D. Botez, dirijor, compozitor, profesor la Conservatorul „C. Porumbescu” din București, președintele juriului, Rozalia Kopandi, membră a biroului Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Aurel Popa, compozitor, directorul Editurii Muzicale, Enea Borza, conferențiar la Conservatorul „Gh. Dima” din Cluj, Miron Rațiu, dirijor la Filarmonica de Stat din Oradea, Nicolae Coman, compozitor, lector la Conservatorul „C. Porumbescu”, Mircea Dan Răducanu, lector la Conservatorul „G. Enescu” din Iași, Lavinia Coman, lector la Conservatorul „C. Porumbescu”, Alexandru Evsevschi, concert-maistru al Filarmonicii de stat din Craiova și Andrei Lipovan, profesor la Școala populară de artă din Suceava.

În continuare a fost citită lista celor 46 de laureați ai ediției 1974. Președintele juriului, compozitorul Dumitru D. Botez a înmînat premiile, relevînd, în cuvîntul rostit cu acest prilej, însemnătatea acestui concurs ce dă posibilitatea afirmării tinerelor talente și valoroasa tradiție ce s-a format, prin organizarea în al treilea an de la constituire, a prezentei ediții ce prezintă un progres față de edițiile anterioare, prin participarea unui mai mare număr de tineri concurenți cu o pregătire deosebit de serioasă, ceea ce a contribuit la creșterea prestigiului concursului.

Intr-o atmosferă de emoție și entuziasm, s-a desfășurat concertul laureaților. Grigore Cristina Oana, 6 ani, de la Grădinița nr. 28 din Iași (un premiu special, pentru cel mai tînăr interpret), a cucerit publicul din momentul apariției sale pe scenă. A cîntat la vioară *Dans* de Sostakovič. Băncescu Cezara, 10 ani, de la Școala de muzică și arte plastice din Suceava (premiul I pentru categoria de vîrstă pînă la 11 ani) a cîntat la pian piesa *Zbucium* de Adalbert Winkler. În continuare, Havaletz Paul Ștefan, 15 ani, de la Liceul de muzică din Cluj (premiul II la instrumente de coarde, categoria de vîrstă 11—15 ani) a interpretat la violoncel *Sonata-poem* de Cornel Țăranu.

Au urmat violonistele Iliescu Adriana, 10 ani, de la Liceul de muzică din Timișoara (premiul I la instrumente de coarde, categoria pînă la 11 ani) cu piesa *Gopak* de Musorgski și Vessa Cristina, 15 ani, de la Liceul de muzică din Cluj (premiul special al Uniunii Compozitorilor pentru interpretarea unei piese din repertoriul autohton contemporan) care a cîntat *Intermezzo și Scherzo* de Dumitru Bughici. Deținător al unui premiu special pentru cea mai bună interpretare a unei piese de Ciprian Porumbescu, Săurășan Marius, 14 ani, de la Liceul de muzică din Cluj, a cîntat la violă renumita *Baladă. Bagatela* de Scărlătescu a fost interpretată de Pop Doru Ștefan, 15 ani, de la Liceul de muzică din Baia Mare (deținător al premiului I, la instrumente de coarde, categoria de vîrstă 11—15 ani). Cu o sonoritate amplă, Stanciu Carmen, 15 ani de la Liceul de muzică nr. 1 din București (deținătoare a premiului I — pian, categoria de vîrstă 11—15 ani) a interpretat *Toccată* de George Enescu. Violonistul Roșianu Andrei, 13 ani, de la Liceul de muzică nr. 1 din București (deținător de asemenea al premiului I pentru instrumente de coarde, la categoria de vîrstă 11—15 ani) a cîntat cu virtuozitate *Poloneza în La major* de Wieniavski. În încheierea concertului laureaților, deținătoarea marelui premiu, trofeul „Lira de aur”, Mihalache Carmen, 14 ani de la Liceul de muzică nr. 1 din București a interpretat cu nerv, expresivitate și tehnică *Balada a II-a* de Chopin și *Cîntec — temă cu variațiuni* — de Paul Constantinescu.

După două zile a avut loc un microrecital la Muzeul „Ciprian Porumbescu” din comuna ce îi poartă numele, la care alături de echipa de dansuri a detașamentului de pionieri a clasei a IV-a D de la Școala generală nr. 1 din Suceava, echipa de fluierași din Fundul Moldovei, și o solistă de cîntece populare din Cîmpulung Moldovenesc, au evoluat și alți laureați ai concursului „Ciprian Porumbescu”: Naharneac Camelia de la Școala de muzică și arte plastice